

**DENİZ ÇEVRESİNİN PETROL VE DİĞER ZARARLI MADDELERLE KİRLENMESİNDE ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE VE ZARARLARIN TAZMİNİ
ESASLARINA DAİR KANUN KAPSAMINDA MAL VE HİZMET ALIMINA İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 3/3/2005 tarihli ve 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun hükümleri kapsamında, acil müdahale planlarının hazırlanması ve bir olay meydana geldikten sonra kirliliğe müdahale ve acil müdahale planlarının icrası için acil olarak ihtiyaç duyulabilecek hizmet alımı ile araç, gereç ve malzeme alımı faaliyetlerinin yürütülebilmesi için yapılacak alımlarda uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Bakanlık ve Müsteşarlık veya yetkilendirecekleri yöneticilerin veya bağlı birimlerin veya deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde acil durumlarda müdahale amacıyla yetkilendirdikleri veya görevlendirdikleri diğer kamu kurum ve kuruluşların, 5312 sayılı Kanun hükümleri kapsamında, acil müdahale planlarının hazırlanması ve bir olay meydana geldikten sonra kirliliğe müdahale ve acil müdahale planlarının icrası için acil olarak ihtiyaç duyulabilecek hizmet alımı ile araç, gereç ve malzeme alımlarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (j) bendi ile geçici 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Acil müdahale birimi: Acil müdahale planları çerçevesinde koruyucu önlemleri uygulamak veya uygulamak, kirliliği önlemek veya önletmek, ortadan kaldırmak veya kaldırtmak, çıkacak yangınları söndürmek veya söndürtmek amacıyla oluşturulmuş, yetkilendirilmiş, donatılmış birimi,
- b) Acil müdahale planı: Müdahale faaliyetleri kapsamında teşkilatlanmayı, yetki, görev ve sorumlulukları, yapılacak işlemleri, hazırlıklı olma, müdahale imkân ve kabiliyetleri ile diğer hususları içeren ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki plânları,
- c) Açık ihale usulü: Bütün isteklilerin teklif verebildiği usulü,
- ç) Aday: Ön yeterlik için başvuran gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,
- d) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- e) Belli istekliler arasında ihale usulü: Ön yeterlik değerlendirilmesi sonucunda idare tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,
- f) Danışman: Danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini idarenin yararları için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, idareden danışmanlık hizmeti karşılığında dışarıda hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucularını,
- g) Diğer zararlı maddeler: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin (MARPOL 73/78) ikinci ekinin ikinci ve üçüncü eklentilerinde listelenmiş maddeler ile bu liste ile sınırlı olmaksızın deniz ortamına karıştırdığında kirlenme yaratan radyoaktif maddeler hariç her türlü maddeyi,
- ğ) Doğrudan temin: Bu Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,
- h) Hazırlıklı olma: Olayda acil ve etkin bir önlem almak ve olaydan kaynaklanabilecek zararı en aza indirmek amacıyla müdahale etme kabiliyetine sahip her türlü araç, gereç, donanım, malzeme ve eğitilmiş insan gücünü hazır bulundurma hâlini,
  - i) Hizmet: Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, mimarlık ve mühendislik, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fikri ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,
  - ii) Hizmet sunucusu: Hizmet alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,
  - j) İdare: İhaleyi yapan bu Yönetmelik kapsamındaki kurum ve kuruluşları,
  - k) İhale: Bu Yönetmelikte yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri,
  - l) İhale yetkilisi: Bu Yönetmelikle ihaleye veya alıma çıkma, alım ve ihale komisyonu kararlarını onaylama yetkisi verilmiş Bakan, Müsteşar ya da bunlar tarafından usulüne uygun yetkilendirilmiş kişiyi,
  - m) İstekli: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini,
  - n) Kirlenme: Olay sonucunda, petrol ve diğer zararlı maddelerin; canlı kaynaklara ve deniz yaşamına zarar verecek, insan sağlığı için tehlike oluşturacak, balıkçılık ve denizlerin diğer yasal amaçlarla kullanımı da dahil olmak üzere, denizcilik faaliyetlerini engelleme, deniz suyunun niteliğini değiştirme ve ekolojik dengeyi bozma gibi zararlı etkiler yaratacak şekilde deniz çevresine karışmasını,
  - o) Koruyucu önlem: Bir olayın meydana gelmesinden sonra ortaya çıkabilecek muhtemel kirlenmeyi önlemek veya sınırlı tutmak amacıyla alınan tedbirleri,
  - ö) Mal: Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,
  - p) Müdahale: Bir olayın meydana gelmesinden sonra ortaya çıkan kirliliğin neden olacağı zararı azaltmak, gidermek, sınırlanmamak amacıyla icra edilen faaliyetleri veya koruyucu önlemlerin uygulanmasını,
  - r) Müsteşarlık: Denizcilik Müsteşarlığını,
  - s) Ortak girişim: İhaleye katılmak üzere birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan grubu,
  - ş) Pazarlık usulü: Bu Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,
  - t) Petrol: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin (MARPOL 73/78) birinci ekinin birinci eklentisinde listelenen maddeler ile bu liste ile sınırlı olmaksızın ham petrol, akaryakıt, slaç, rafine ürünler ve toprak altında doğal olarak meydana gelen her türlü sıvı hidrokarbon karışımını,
  - u) Sözleşme: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
  - ü) Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,
  - v) Yerli istekli: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile bu gerçek kişilerin oluşturduğu tüzel kişilikleri,
  - y) Yüklenici: Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi, ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımlarında aşağıdaki temel ilkeler dikkate alınacaktır.

- a) Acil müdahale faaliyetlerinin gerektirdiği ölçüde en hızlı ve verimli mal ve hizmet alımı gerçekleştirilecektir.
- b) Acil müdahalenin uzmanlık, nitelik, tecrübe, eğitilmiş personel ve özel ekipman gerektiren bir faaliyet olduğu ve mümkün olan en kısa zamanda icrayı gerektirdiği göz önünde bulundurularak, mal ve hizmet alımında gerekli yeterliliğe sahip yükleniciler tarafından sağlanacak hizmet alımı ve uygun nitelikte mallar tercih edilecektir.
- c) Mal ve hizmet alımlarının en az maliyetle tedariki esastır. Acil durumlarda durumun gerektirdiği hız ve verimlilik ön planda bulundurulacaktır.
- ç) Stratejik ve politik boyutu olan faaliyetlerin icrasına ilişkin mal ve hizmet alımları uygun kamu kurum ve kuruluşlarından sağlanabilecektir.
- d) Alım usullerinin uygulanmasında mümkün olduğu kadar rekabet ortamı oluşturulacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Genel yetki

MADDE 6 – (1) Bakanlık ve Müsteşarlık 5312 sayılı Kanunda belirtilen görevlerine uygun olarak bu Yönetmelik kapsamında mal ve hizmet alımı yapmaya yetkilidirler.

Uygulama

MADDE 7 – (1) Yönetmelik kapsamındaki mal ve hizmet alımları yönetmelikte belirtilen esaslara göre yapılır. İhalelerden yasaklama, ihale dışı bırakma ve cezaya

ilişkin hususlarda 4734 sayılı Kanun ve uygulama yönetmelikleri hükümleri uygulanır.

İhale komisyonları

MADDE 8 – (1) Alım yapılacak mal ve hizmetlerin acil müdahaleye münhasır uzmanlık gerektirmesi veya acil durumlarda hızlı ve etkin alım yapılabilmesi amaçları için Bakanlık ve Müsteşarlık bünyelerinde ihale komisyonları oluşturulur. Bu komisyonların oluşturulmasında Çevre ve Orman Bakanı ile Denizcilik Müsteşarı yetkilidir.

(2) Acil durumlarda deniz kirliliğine müdahalede hız ve verimliliği sağlamak amacıyla yapılacak mal ve hizmet alımları için olay meydana geldiğinde derhal göreve başlamak üzere Acil Müdahale Birimi veya Bölgesel Acil Müdahale Birimleri altında ihale komisyonları oluşturulabilir veya mevcut ihale komisyonları bu merkezlerle ilişkilendirilebilir. Böyle durumlarda bahse konu komisyonlar ihale yetkilisi tarafından durumun özelliğine göre beklenen mal ve hizmet ihtiyaçlarını tedarik edecek şekilde alım limitleri ile yetkilendirilir.

(3) Bu Yönetmeliğin uygulanması kapsamında ihtiyaç duyulacak ihale komisyonları 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulur.

(4) İhale komisyonlarının görevlerinin bitiminde ilgili ihale dokümanları ve raporları, Bakanlık veya Müsteşarlık bünyesinde konuyla ilgili birime teslim edilir.

Alım konusu mal ve hizmetler

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında aşağıdaki mal ve hizmetler alım konusu yapılabilir;

- Ulusal ve bölgesel acil müdahale planlarının hazırlanması, geliştirilmesi veya revize edilmesi,
- Acil müdahale merkezlerinin oluşturulması ve acil müdahalede hazırlıklı olma amaçları için yapılacak risk analizleri, risk değerlendirmeleri, duyarlı haritalar, deniz kirliliği modellenmesi, yazılımlar, acil müdahale merkezlerinin ve acil müdahale birimlerinin yerleri, malzeme, ekipman ve personel ihtiyaçları ve bu türden her türlü bilimsel ve teknik çalışmalar,
- Hazırlıklı olma ve müdahale amaçları için 5312 sayılı Kanununun 15 inci maddesi kapsamında bu alanda meslek icra eden veya bu amaçla kurulmuş olan ve merkezi Türkiye'de bulunan şirketlerden hizmet alımı,
- Ulusal ve bölgesel acil müdahale merkezlerine acil müdahale planları kapsamında hazırlıklı olma aşamasında acil müdahalede ihtiyaç duyulabilecek her türlü malzeme, ekipman, araç ve gereç alımı,
- Olay meydana geldikten sonra olaya müdahale amacıyla yapılacak her türlü alımlar ile uluslararası işbirliği amacıyla diğer ülkelerde görevlendirilmiş acil müdahale birimlerinin görev için ihtiyaç duyabilecekleri mal ve hizmet alımları,
- Acil müdahale birimlerinin eğitimleri ve müdahalede kullanılması için ihtiyaç duyulacak mal ve hizmet alımları,
- Ulusal ve bölgesel acil müdahale planlarında hazırlıklı olma ve müdahale görevi verilen acil müdahale merkezleri ve kamuya ait acil müdahale birimlerinin bu planlar kapsamında olaya müdahale ve eğitim amaçları için sağladıkları hizmetler,
- Acil müdahale amaçları için gerekli olan ve kamu personeli dışında Bakanlık ve Müsteşarlık tarafından geçici olarak görevlendirilecek danışman ve uzmanların sağlayacakları hizmetler,
- Acil müdahalede ve acil müdahalenin sona ermesinden sonra kirlenen deniz alanları ve kıyıların rehabilitasyonu ve atıkların bertarafı amaçları için sağlanacak mal ve hizmetler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhale Usulleri

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak alımlarda; ihale yetkilisinin durumun özelliğine göre vereceği karara bağlı olarak aşağıdaki usullerden biri uygulanır.

- Açık ihale usulü,
- Belli istekliler arasında ihale usulü,
- Pazarlık usulü,
- Doğrudan temin.

Açık ihale usulü

MADDE 11 – (1) Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Bu Yönetmelik kapsamında tüm alımlar bu usulle yapılabilir. Bu madde kapsamında yapılacak alımlarda uygulama esasları 4734 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliklerine tabidir.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 12 – (1) Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlilik sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesi kapsamındaki tüm alımlar bu usulle yapılabilir. Belli istekliler arasında ihale usulünde ön yeterlilik dokümanı, ön yeterlilik ilanı, ön yeterlilik değerlendirmesi, davet edilecek aday sayıları ve ihalenin iptali uygulamaları 4734 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliklerine tabidir.

Pazarlık usulü

MADDE 13 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde, 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen pazarlık usulü ile ihale yapılabilir.

- Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkınması,
- Yaklaşık maliyeti ikiyüzbin Yeni Türk Lirası kadar olan mal ve hizmet alımları,
- Yaklaşık maliyetine bakılmaksızın bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (d) bendi hariç belirtilen mal ve hizmet alımları.

Doğrudan temin

MADDE 14 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir.

- İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi,
- Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması,
- Kara, deniz ve hava vasıtası satın alınması ve kiralanması,
- Özelliklerinden dolayı stoklama imkânı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi alımları,
- Yaklaşık maliyeti ellibin Yeni Türk Lirasını aşmayan mal ve hizmet alımları,
- Yaklaşık maliyetine bakılmaksızın bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (d) ve (ğ) bentlerinde belirtilen mal ve hizmet alımları.

(2) Durumun veya mal ve hizmetin özelliğine ve aciliyetine göre diğer alım usulleri ile alımın uygun olmaması veya bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (a) ve (b) bendinde belirtilen hizmetlerin politik ve stratejik boyutları da olması durumunda alım, Çevre ve Orman Bakanı ve Denizcilik Müsteşarının kararı ile diğer ihale usullerine tabi olmadan doğrudan temin yoluyla yapılabilir.

(3) Bu maddenin (d) bendine göre yapılacak mal ve hizmet alımlarında, ihale komisyonu kurma ve yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yaklaşık Maliyet Tespiti, İhtiyaçların Bildirilmesi ve İhale Onayının Alınması

Yaklaşık maliyet tespiti

MADDE 15 – (1) İhale öncesi her türlü fiyat araştırması yapılarak ve Kamu İhale Kurumu tarafından hazırlanarak 22/6/2005 tarihli ve 25853 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ve Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliklerinden de yararlanılarak, katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyet; ihtiyaç sahibi birimler tarafından hazırlanır. Ancak, yaklaşık maliyetin teknolojik zorluklar nedeniyle belirlenememesi hallerinde ve bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (c), (d) ve (ğ) bentlerinde belirtilen mal ve hizmetlerin satın alınması veya ihalesinde, bu hususa onay belgesinde yer verilerek yaklaşık maliyet belirlenmeksizin alım yapılabilir. Yaklaşık maliyete ihale ilanlarında yer verilmez ve isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

İhtiyaçların tespiti ve bildirilmesi

MADDE 16 – (1) İhtiyaçların tespiti bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mal ve hizmetlere ihtiyaç duyulacak görevleri icra eden Bakanlık veya Müsteşarlığa bağlı makamlar veya birimler tarafından yapılır. İhtiyaçların tespitinde mevcut ihtiyaçlar ve acil müdahale planlarında verilen görevlere göre düşünülen senaryolara uygun gelecekteki muhtemel ihtiyaçlar dikkate alınır. Temel prensip muhtemel her duruma hazırlıklı olmaktır.

(2) İhtiyaçlar ilgili satın alma ve ihale komisyonuna yazılı olarak bildirilir. 4734 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliklerinin icrası için belirlenmiş ihtiyaç bildirim formları da bu maksatla kullanılabilir. Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (d), (g) ve (ğ) bentlerinde bahse konu mal ve hizmetlerin alımında durumun gerektirdiği

ölçüde ihtiyaçların bildirim ihtiyacı sahibi birim amiri tarafından şifahi olarak da yapılabilir.

İhale onayının alınması

MADDE 17 – (1) İhtiyaçların İhale Komisyonuna bildirilmesini müteakip İhale Onay Belgesi tanzim edilmek suretiyle ihale yetkilisinden ihale onayı alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Diğer Hususlar

Diğer hususlar

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması kapsamında, bu Yönetmelikte ayrıca belirtilmeyen; genel olarak ihale ilanları, şartnameler, sözleşmeler, ihalelere katılım, yeterlik, ihalelerin yapılması, teminat esasları, tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesi, sözleşme ve kabul işlemleri ve diğer hususlar 4734 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliklerine tabidir.

İstisnai uygulamalar

MADDE 19 – (1) Doğrudan temin ile yapılan alımlarda bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Parasal limitlerde değişim

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan parasal limitler bir önceki yılın üretici fiyat endeksleri oranında arttırılır.

Başlatılmış mal ve hizmet alımı

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce 4734 sayılı Kanunun 3 üncü ve geçici 4 üncü maddesi ile 5312 sayılı Kanuna dayanılarak başlatılmış mal ve hizmet alımı işlemleri işlemin başlatıldığı usule göre tamamlanır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı ile Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.